

E.E. 3722

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 207

Αριθμός 3787

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΤΟΥ 2001, 122 (Ι) ΤΟΥ 2001, 139(Ι)
ΤΟΥ 2002 ΚΑΙ 10(Ι) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 11

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 11 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση.

Τίτλος: Κυβερνητική εγγύηση για εξασφάλιση δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου, 2001 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, προσχέδιο νέας ατομικής ενίσχυσης, η οποία φέρει τον τίτλο «Κυβερνητική εγγύηση για εξασφάλιση δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Στις 5 Δεκεμβρίου 2001, ο Έφορος εξέδωσε την απόφαση με τίτλο «Κυβερνητική εγγύηση για εξασφάλιση δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου», η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της 14ης Δεκεμβρίου 2001. Στην απόφαση αναφερόταν ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δε συνιστούσε δημόσια ενίσχυση αφού δεν πληρούτο μία από τις προϋποθέσεις για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης, δηλαδή η νόθευση ή απειλή νόθευσης

του ανταγωνισμού. Η ανεύρεση νέων στοιχείων όσον αφορά τον ανταγωνισμό του ηλεκτρισμού με άλλες μορφές ενέργειας κατέστησε αναγκαία την επανεξέταση του μέτρου και την έκδοση νέας απόφασης από τον Έφορο.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος ατομικού μέτρου:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή του κοινοποιηθέντος ατομικού μέτρου είναι το Υπουργείο Οικονομικών.
 - (β) ο στόχος του κοινοποιηθέντος ατομικού μέτρου είναι η χρηματοδότηση του Αναπτυξιακού Προγράμματος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής καλούμενης ως η «Αρχή») και συγκεκριμένα του επενδυτικού προγράμματος για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στις αγροτικές περιοχές.
 - (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή εγγύησης που παρέχεται από το Δημόσιο και θα καλύπτει το 100% του δανείου, ύψους 57 εκατομμυρίων λιρών Κύπρου, το οποίο προτίθεται να συνάψει η Αρχή με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Η διάρκεια αποπληρωμής του δανείου θα είναι 15 έτη, με τετραετή περίοδο χάριτος, και το δάνειο θα φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο. Κατά τη σύναψη του δανείου το επιτόκιο ανερχόταν σε 3,65% ετησίως. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Αρμόδιας Αρχής, η παροχή δημόσιας εγγύησης έχει ως συνέπεια τη μείωση του επιτοκίου κατά 0,5-1% σε σχέση με το σύνηθες επιτόκιο που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για τέτοιου είδους δάνεια. Η ενεργοποίηση της εγγύησης συνδέεται συμβατικά με ειδικούς και εκ των προτέρων συμφωνηθέντες όρους.
 - (δ) το καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης υπολογίστηκε κατά προσέγγιση από τον Έφορο, σύμφωνα με τα στοιχεία της εγγύησης, του δανείου και της συνολικής επένδυσης που κοινοποιήθηκαν από την Αρμόδια Αρχή, στο 1,5% της συνολικής επένδυσης, που ανέρχεται σε 144 εκατομμύρια λίρες Κύπρου, δηλαδή σε 2,16 εκατομμύρια λίρες Κύπρου περίπου.
 - (ε) επιλέξιμο κόστος είναι οι δαπάνες για γήπεδα, κτίρια και εξοπλισμό για την κατασκευή του νέου σταθμού του Βασιλικού, την επέκταση και ενίσχυση των δικτύων μεταφοράς και διανομής και την ανάπτυξη της περιοχής πέριξ του Βασιλικού.
 - (στ) δικαιούχος του κοινοποιηθέντος ατομικού μέτρου είναι η Αρχή, η οποία είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 και τους περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμους του 1960 μέχρι 1999.
 - (ζ) η νομική βάση του κοινοποιηθέντος ατομικού μέτρου είναι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αφ. 54.673 ημερ. 6/12/2001.
3. Αξιολόγηση του κοινοποιηθέντος ατομικού μέτρου:
- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που

νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:

(i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Σύμφωνα με τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις που Χορηγούνται με τη Μορφή Εγγυήσεων) Κανονισμούς του 2001, για εγγυήσεις δανείων, το ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης για δεδομένο έτος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του επιτοκίου της αγοράς και του επιτοκίου που καταβάλλεται χάρη στη δημόσια εγγύηση, μετά από αφαίρεση των καταβληθέντων ασφαλιστών. Η Αρχή δεν κατέβαλε οποιοδήποτε ασφάλιστρο για την παρεχόμενη εγγύηση. Η παρεχόμενη δημόσια εγγύηση, χωρίς την καταβολή από το δικαιούχο του συνήθους ασφαλιστρού που ισχύει στην αγορά για τέτοιου είδους εγγύηση, σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από ασφάλιστρα που θα εισέπραττε κανονικά και άρα απώλεια δημοσίων εσόδων.

(ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού η παροχή δημόσιας εγγύησης χωρίς την καταβολή ασφαλιστρού από την ΑΗΚ και η εξασφάλιση μειωμένου επιτοκίου για τα δάνειά της σημαίνουν οικονομικό πλεονέκτημα, το οποίο δε θα είχε λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, κι αυτό γιατί η οικονομική ενίσχυση παρέχεται σε συγκεκριμένη επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας.

(iv) τέλος, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, κι αυτό γιατί η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται στην ΑΗΚ μειώνει το κόστος των υπηρεσιών της με αποτέλεσμα να προσφέρει υπηρεσίες στην αγορά ενέργειας με ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με τις μη ενισχυόμενες κυπριακές ή ξένες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διανομή άλλων μορφών ενέργειας. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση επηρεάζει τη θέση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως, επιχειρήσεις εισαγωγής και διανομής άλλων μορφών ενέργειας π.χ. υγραερίου, με αποτέλεσμα να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία παραμένει μία κλειστή, μη απελευθερωμένη αγορά. Το ηλεκτρικό ρεύμα παράγεται και διανέμεται σε όλη τη Δημοκρατία από την Αρχή, με αποτέλεσμα να μην υφίστανται συνθήκες παρα-

ματικού ανταγωνισμού. Η παραγωγή και παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία ρυθμίζεται από τον περί Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 170 και τους περί Ηλεκτρισμού Νόμους του 1976 μέχρι 1990, καθώς και από τον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 171 και τους περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμους του 1960 μέχρι 1999.

Η Αρχή, επομένως, δεν ανταγωνίζεται με οποιαδήποτε επιχείρηση στην παραγωγή, προμήθεια και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία. Λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη το μικρό μέγεθος του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και την ανύπαρκτη διασύνδεση (εισαγωγές-εξαγωγές) με αγορές άλλων χωρών, δεν υφίσταται ζήτημα νόθευσης του ανταγωνισμού με μη ενισχυόμενες ξένες επιχειρήσεις του τομέα παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Εντούτοις, η νόθευση του ανταγωνισμού υφίσταται στο επίπεδο μεταξύ των διάφορων πηγών ενέργειας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Κύπρο λειτουργούν βιομηχανικοί και οικιακοί καυστήρες που χρησιμοποιούν ως καύσιμο είτε τον ηλεκτρισμό είτε το υγραέριο είτε το πετρέλαιο, η χορήγηση ενισχύσεων στο μοναδικό παραγωγό και διανομέα ηλεκτρισμού μειώνει τις τιμές του ηλεκτρισμού και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό σε βάρος των προμηθευτών πετρελαίου και υγραερίου. Η νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού επεκτείνεται και στην αγορά συστημάτων θέρμανσης και κουζινών που χρησιμοποιούν υγραέριο ή ηλεκτρισμό.

(γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το κοινοποιηθέν ατομικό μέτρο συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες όμως απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης.

(δ) Στη συνέχεια, εξετάστηκε αν η ενίσχυση ανήκει σε μία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοούν τα άρθρα 4 και 5 του Νόμου.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Κατόπιν έρευνας του Εφόρου, προέκυψε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν ανήκει στις κατηγορίες των ενισχύσεων που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β), (γ) και (δ) του άρθρου 4 του Νόμου. Επίσης, εξετάστηκε εάν η κοινοποιηθείσα ενίσχυση ανήκει στην κατηγορία των ενισχύσεων του άρθρου 4(ε) του Νόμου, δηλαδή τις

ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτηρίσει δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

Ο Έφορος, κατά την άσκηση της εξουσίας που του χορηγεί το συγκεκριμένο άρθρο, έκρινε ότι η ενεργοποίηση του παραπάνω άρθρου προϋποθέτει την εκ των προτέρων ικανοποίηση όλων των παρακάτω κριτηρίων, τα οποία αναφέρονται και στην Εγκύκλιό του Αρ. 6 με τίτλο: «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμοι του 2001, Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος»:

- (i) Η υπηρεσία αυτή πρέπει να είναι υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, δηλαδή, λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, πρέπει να είναι αναγκαία για την καθημερινή ζωή των πολιτών και να προσφέρεται σε όλους πολίτες που κατοικούν στην επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους σε κανονική βάση και σε επαρκή ποσότητα και τιμή.
- (ii) η διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει να έχει ανατεθεί στην επιχείρηση ρητά και επίσημα (με νομοθετική, κανονιστική, διοικητική πράξη, γραπτή απόφαση, σύμβαση) από το Δημόσιο.
- (iii) οι δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιχειρήσεις γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει απλώς να αντισταθμίζουν και να μην υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 των περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμων, η Αρχή έχει το καθήκον να εκτελεί τις εξής γενικές λειτουργίες:

- (α) Να παράγει ηλεκτρισμό και να συντηρεί και λειτουργεί οποιαδήποτε εγκατάσταση ή επιχείρηση της Αρχής.
- (β) να εξασφαλίζει την προμήθεια ηλεκτρισμού σε λογικές τιμές.
- (γ) να διεξάγει οποιαδήποτε εργασία που συνήθως σχετίζεται με επιχείρηση ηλεκτρισμού.
- (δ) να προάγει και ενθαρρύνει τη χρήση ηλεκτρισμού και ειδικά τη χρήση αυτού για γεωργικούς, βιομηχανικούς και κατασκευαστικούς σκοπούς.
- (ε) να προάγει και ενθαρρύνει την ανάπτυξη των φυσικών πόρων της Δημοκρατίας σε σχέση με την παραγωγή ηλεκτρισμού.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του πιο πάνω αναφερόμενου νόμου, η Αρχή καθίσταται ο παραγωγός, προμηθευτής και διανομέας σε όλη τη Δημοκρατία, εξαιρουμένης οποιασδήποτε περιοχής προμήθειας, στην οποία λειτουργεί κάποια άλλη επιχείρηση βάσει των περί

Ηλεκτρισμού Νόμων. Το άρθρο 15 θεσπίζει καθήκον της Αρχής να παρέχει ηλεκτρισμό σε πρόσωπα που χρησιμοποιούν ενέργεια. Το άρθρο 22 προβλέπει την υιοθέτηση συντελεστών και κλιμάκων χρεώσεων για τον ηλεκτρισμό που πωλείται από την ΑΗΚ. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ρητά ότι επιτρέπεται η εφαρμογή διαφορετικών συντελεστών για διαφορετικές τοποθεσίες, αλλά με τέτοιο τρόπο ώστε να μη δίνεται αδικαιολόγητη προτίμηση σε οποιαδήποτε περιοχή.

Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει την εξουσία, με βάση το άρθρο 4 των περί Ηλεκτρισμού Νόμων, να εκδίδει Διάταγμα που να εξουσιοδοτεί οποιαδήποτε εταιρεία ή πρόσωπο να παρέχει ή παράγει ηλεκτρισμό εντός δεδομένης γεωγραφικής περιοχής. Όπως, όμως, αναφέρει το άρθρο 44 του ίδιου νόμου, κανένα τέτοιο Διάταγμα δεν παραχωρείται σε οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός αν έχει δοθεί ειδοποίηση για τις λεπτομέρειες της αίτησης για τέτοιο Διάταγμα στην Αρχή και εκτός αν η Αρχή έχει είτε εκφράσει προς το Υπουργικό Συμβούλιο την αδυναμία της να αναλάβει τη λειτουργία σε σχέση με την οποία έγινε η αίτηση αυτή ή εντός τέτοιου χρόνου μετά που δόθηκε η ειδοποίηση αυτή, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε θεωρήσει εύλογο, απέτυχε να ικανοποιήσει το Υπουργικό Συμβούλιο για την ικανότητά της να αναλάβει τις λειτουργίες αυτές. Όπως συνάγεται λοιπόν από τις πιο πάνω αναφερόμενες διατάξεις, η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να χορηγεί άδεια σε άλλη επιχείρηση για την παροχή ηλεκτρισμού σε συγκεκριμένη περιοχή είναι περιορισμένη και εξαρτάται από την ικανότητα της Αρχής να αναλάβει η ίδια τη συγκεκριμένη λειτουργία.

Με βάση, λοιπόν, το ως άνω αναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο, να μην δεν απαγορεύεται σε άλλες επιχειρήσεις να παράγουν και διανέμουν ηλεκτρική ενέργεια στη Δημοκρατία, πλην όμως μία τέτοια παραγωγή και διανομή εξαρτάται από την άδεια του Υπουργικού Συμβουλίου. Η άδεια αυτή συνοδεύεται από ορισμένα προνόμια, τα οποία κατοχυρώνονται στους περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμους και αποσκοπούν στην εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της Αρχής, όπως την εξουσία απόκτησης ακίνητης ιδιοκτησίας και την εξουσία εισόδου σε γη.

Ενόψει των ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει ανατεθεί στην ΑΗΚ διά νόμου η διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Ο σκοπός, οι αρμοδιότητες και η λειτουργία της ΑΗΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ηλεκτρισμού Νόμων και των περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμων, κατατάσσουν τη δραστηριότητα της ΑΗΚ στην έννοια του γενικού οικονομικού συμφέροντος, αφού η ΑΗΚ οφείλει να εξασφαλίζει την αδιάκοπη παροχή ηλεκτρικού ρεύματος επί του συνόλου του εδάφους ευθύνης της, σε όλους τους καταναλωτές, τοπικούς διανομείς ή τελικούς χρήστες στις ποσότητες που ζητούνται ανά πάσα στιγμή, με ομοιόμορφα τιμολόγια και υπό συνθήκες που δεν μπορούν να μεταβάλλονται παρά μόνο σύμφωνα με αντικειμε-

νικά κριτήρια εφαρμοζόμενα σε όλους τους πελάτες. Υπάρχει λοιπόν ορισμός αλλά και ανάθεση με νόμο τέτοιων δημόσιων υπηρεσιών που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, με αποτέλεσμα να ικανοποιούνται τα δύο πρώτα κριτήρια για την ενεργοποίηση του άρθρου 4(ε) του Νόμου.

Όπως αναφέρει το άρθρο 4(ε) του Νόμου, οι ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές. Εκτός, όμως, από αναγκαίες οι δημόσιες ενισχύσεις πρέπει να είναι και ανάλογες και να μην υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση.

Με επιστολή του ημερ. 10 Φεβρουαρίου 2003, ο Έφορος ζήτησε από την ΑΗΚ να προσκομίσει αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία για το κόστος της διαχείρισης της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος που της έχει ανατεθεί, έτσι ώστε να υπολογιστεί η ενίσχυση που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής της. Με επιστολή της ημερ. 12 Μαρτίου 2003 προς τον Έφορο, η ΑΗΚ απάντησε ότι τα εισοδήματά της στο σύνολό τους ξεπερνούν το συνολικό κόστος αφήνοντας πλεονάσματα τα οποία θεωρούνται και απαραίτητα για να μπορέσει η Αρχή να υλοποιεί τα αναπτυξιακά της προγράμματα. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την ΑΗΚ, δε χρειάζεται να υποβληθούν τα στοιχεία που ζήτησε με την επιστολή του ο Έφορος. Είναι αδύνατο, λοιπόν, να διαπιστωθεί από τον Έφορο κατά πόσο η ενίσχυση είναι αναγκαία και ανάλογη με το κόστος της αποστολής γενικού οικονομικού συμφέροντος που έχει ανατεθεί στην ΑΗΚ. Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν πληροί το κριτήριο (iii) ανωτέρω, και άρα δε δύναται να εγκριθεί με βάση το άρθρο 4(ε) του Νόμου.

Περαιτέρω εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση. Κρίθηκε ότι αυτή δύναται να εγκριθεί βάσει των Κανονισμών που καθορίζουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση, δυνάμει του άρθρου 5(1)(β) του Νόμου, δημόσιων ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, ως ενισχύσεων για την προώθηση συγκεκριμένων οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών του 2002 (εφεξής καλουμένων ως «Κανονισμοί») αρχική επένδυση είναι η επένδυση πάγιου κεφαλαίου, η οποία αφορά τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων, την επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή την έναρξη δραστηριότητας, η οποία συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή στο προϊόν ή τη μέθοδο παραγωγής μιας υφιστάμενης εγκατάστασης διαμέσου του εξορθολογισμού, της διαφοροποίησης ή του εκσυγχρονισμού, και δεν περιλαμβάνει τις επενδύσεις αντικατάστασης. Οι ενισχύσεις για αρχικές επενδύσεις υπολογίζονται σε ποσοστά επί της αξίας της επένδυσης. Η αξία καθορίζεται με βάση ένα ομοιόμορφο σύνολο κόστων που καλύπτει τα γήπεδα, τα κτίρια και τον εξοπλισμό. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς 7(2) και 11, ο Έφορος δύναται, κατά το προεντάξιακό στάδιο, να εγκρίνει ενισχύσεις περιφε-

ρειακού χαρακτήρα για όλη την Κύπρο με ένταση που δε θα υπερβαίνει το 20% του Καθαρού Ισοδυνάμου Επιχορήγησης, όπως ορίζεται στους Κανονισμούς.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, ο ορισμός των επενδύσεων της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης, η ένταση και το επιλέξιμο κόστος είναι συμβατά με τους Κανονισμούς. Επίσης, το ελάχιστο ποσοστό συμβολής του δικαιούχου είναι πάνω από 25% όπως ορίζουν οι διατάξεις των Κανονισμών. Η ενισχυόμενη επένδυση θα διατηρηθεί στην περιοχή που χορηγείται η ενίσχυση για περίοδο που θα υπερβαίνει τα πέντε έτη.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 4(3), οι διατάξεις των Κανονισμών δεν εφαρμόζονται στις ατομικές ενισχύσεις, εκτός εάν παρασχεθούν επαρκή στοιχεία που να ικανοποιούν τον Έφορο ότι με τη χορήγηση των ενισχύσεων αυτών επιδιώκεται σκοπός περιφερειακής ανάπτυξης. Κατά την αξιολόγηση της ενίσχυσης, ο Έφορος έλαβε υπόψη τα εξής:

- (i) Η ενίσχυση στοχεύει στη χρηματοδότηση του επενδυτικού προγράμματος της ΑΗΚ για την κάλυψη της αύξησης της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας για γεωργικούς και βιομηχανικούς σκοπούς κυρίως σε μειονεκτούσες αγροτικές περιοχές·
- (ii) οι επενδύσεις γίνονται σε μία περιοχή επιλέξιμη ως προς το άρθρο 5(1)(β)·
- (iii) το επενδυτικό πρόγραμμα θα ενθαρρύνει την εγκατάσταση περισσότερων νοικοκυριών και επιχειρήσεων σε μειονεκτούσες αγροτικές περιοχές, αφού θα παρέχει τις απαραίτητες διευκολύνσεις ως προς την ικανοποιητική παροχή ηλεκτρικού ρεύματος·
- (iv) αναμένεται ότι θα δημιουργηθούν άμεσα ή έμμεσα νέες θέσεις εργασίας. Υπολογίζεται ότι κατά τη διάρκεια της κατασκευής θα εργοδοτηθεί προσωπικό για 40.000 ανθρωπομήνες ενώ θα δημιουργηθούν και 130 μόνιμες θέσεις εργασίας εντός της ΑΗΚ για τη λειτουργία του σταθμού. Αναμένεται αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης ιδιαίτερα σε αυτές τις περιοχές στους τομείς της γεωργίας, της βιομηχανίας και του αγροτουρισμού. Παράλληλα αναμένεται ότι θα αποθαρρυνθεί η εσωτερική μετανάστευση προς τα αστικά κέντρα·
- (v) δε θα υπάρξει επιβάρυνση του περιβάλλοντος, αφού ο σταθμός και το δίκτυο θα λειτουργούν πληρώντας όλα τα περιβαλλοντικά κριτήρια που θέτει η Κυπριακή και Ευρωπαϊκή νομοθεσία·
- (vi) οι τομεακές επιπτώσεις είναι πολύ περιορισμένες, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση στην αγορά ενέργειας στην Κύπρο (μη απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, μη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μικρό μέγεθος του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και ανύπαρκτη διασύνδεση (εισαγωγές-εξαγωγές) με αγορές άλλων χωρών). Οι τυχόν τομεακές επιπτώσεις αντισταθμίζονται σαφώς από τις προαναφερθείσες περιφερειακές.

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση προσφέρει σαφή και προφανή πλεονεκτήματα για το σύνολο της συγκεκριμένης περιοχής. Επομένως, η ενίσχυση δύναται να εγκριθεί με βάση τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμούς του 2002.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Α. Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση με τίτλο «Κυβερνητική εγγύηση για εξασφάλιση δανείου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων—Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου» συνιστά δημόσια ενίσχυση.

Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση είναι συμβατή με τις διατάξεις των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών του 2002. Ως εκ τούτου, εκδίδεται θετική απόφαση.

Β. Η παρούσα Απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Οικονομικών.

Λευκωσία, 3 Ιουνίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

25.06.002.207 (146. 2.1.6.5.2.11)